

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	laskentatoimi	Päivämäärä	7.4.2006
Tekijä(t)	Mari Hukkanen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	98
Otsikko	Henkisen pääoman mittaaminen ja hallinta: vaikutukset toiminnanohjaukseen		
Ohjaaja(t)	KTT Vesa Partanen ja KTM Erkki Vuorenmaa		

Tiivistelmä

Tutkimuksen tarkoitus on analysoida, mitä vaikutuksia henkisen pääoman hallinnalla on yritysten toiminnanohjaukseen. Ongelmaa lähestytään sekä teoreettisen että empiirisen näkökulman avulla. Tutkimus on toiminta-analyttinen case-tutkimus, jonka pääpaino on teorian havainnollistamisessa ja osittain myös sen edelleen kehittämisessä.

Teoreettisen lähtökohdan tutkimukselle muodostavat henkisen pääoman sekä toiminnanohjauksen kirjallisuus, joiden myötä selvitetään, miten henkistä pääomaa voidaan mitata, kehittää ja hyödyntää yrityksissä ja, miten henkisen pääoman hallinta vaikuttaa toiminnanohjaukseen. Henkisen pääoman mittausta- ja hallintakeinoja käsitellään henkisen pääoman osa-alueiden, inhimillisen pääoman, sisäisten rakenteiden ja ulkoisten rakenteiden näkökulmista. Tutkimuksen henkisen pääoman toiminnanohjauksivaikutusten lähtökohtana on Simonsin strategisen toiminnanohjauksen malli. Empiirisen näkökulman muodostaa tutkimuksen case-yritys TietoEnator. Yrityksestä kerätyn haastatteluaineiston ja kirjallisen aineiston avulla on tarkoituksena selvittää, miten henkisen pääoman mittaaminen ja hallinta on käytännössä mahdollista toteuttaa ja millaisia henkisen pääoman hallinnan vaikutuksia TietoEnatorin toiminnanohjauksessa on nähtävissä.

Tutkimuksen mukaan henkisen pääoman mittaamiseen ja hallintaan ei ole yhtä ainoaa yleisesti käytössä olevaa ratkaisua. Tärkeintä on, että henkisen pääoman seuranta on systemaattista ja, että tuloksia analysoidaan rinnastamalla niitä pidemmän aikavälin strategisiin tavoitteisiin. Myös henkisen pääoman kaikkien osa-alueiden tarkastelu ja edelleen niiden onnistunut yhdistäminen on henkisen pääoman hallinnan onnistumisen edellytys. TietoEnatorin ratkaisut henkisen pääoman hallintaan ovat henkilöstön osaamisen ja sen suorituskyvyn parantaminen, konsernin yhtenäisten prosessien kehittäminen, asiakassuhteiden hoitaminen ja asiakastoimialaosaamisen hyödyntäminen sekä sijoittajasuhteiden ja brandin vahvistaminen. Kun henkinen pääoma näin ulottuu koko yrityksen toiminnan perustehtäviin, on henkisen pääoman toiminnanohjaus vaikutuksia tunnistettavissa. Tällöin henkinen pääoma on vaikuttamassa niin yrityksen strategiaan valintoihin kuin näkyvämpiinkin ohjauksen keinoihin, kuten käytettäviin toiminnanohjauksjärjestelmiin. Tästä on hyvänä esimerkkinä menestystekijämittaristo, joka on käytössä myös TietoEnatorilla.

Henkisen pääoman ohjauksivaikutusten analysointia vaikeuttaa se, että kehittämishankkeiden vaikutukset saattavat näkyä vasta vuosienkin kuluttua, jolloin myös moni muu asia on ehtinyt jo vaikuttaa seurannan kohteeseen. Vaikutusten analysointi onkin usein tämän tutkimuksen mallin mukaista laadullista ja vain harvaan tutkimuskohteeseen perustuvaa syvempää analysointia. Tällöin tutkimustulosten yleistettävyyden on heikkoa ja tarvitaan useita tutkimustuloksia ennen kuin voidaan esittää ratkaisu yhtenevistä henkisen pääoman toiminnanohjauksivaikutuksista.

Asiasanat	Henkinen pääoma, toiminnanohjaus, hallinta, strategia, mittaristo, mittaus
Muita tietoja	